

KARTA OCENY ZAŁOŻEŃ PROJEKTU INFORMATYCZNEGO NR P432 PRZEZ ZESPÓŁ ZADANIOWY „RADA ARCHITEKTURY IT”	
NAZWA PROJEKTU: Utworzenie i rozwój wysokiej jakości e-usług w IERiGŻ PIB	
WNIOSKODAWCA: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
BENEFICJENT: Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Państwowy Instytut Badawczy	
DATA DOKUMENTU: 29.06.2026 r. (wpływ do RA IT)	
PRZEBIEG OCENY:	1. Przesłanie członkom RA IT w dniu 03.07.2026 r. drogą mailową „Opisu założeń projektu informatycznego” do zapoznania się i sformułowania uwag. 2. Opracowanie wstępnej oceny RA IT. 3. Omówienie projektu oraz wstępnej oceny na posiedzeniu w dniu 08.07.2026 r. i 28.07.2026 r. 4. Głosowanie na posiedzeniu w dniu 28.07.2026 r.
REKOMENDACJA:	☐ POZYTYWNA ☐ POZYTYWNA Z ZALECENIEM WPROWADZENIA W PROJEKCIE ZMIAN I UZUPEŁNIEŃ NA DALSZYM ETAPIE PRAC NAD PROJEKTEM ☒ NEGATYWNA ☐ KONIECZNOŚĆ PONOWNEGO ZAOPINIOWANIA PROJEKTU PO SPEŁNIENIU OKREŚLONYCH WYMOGÓW LUB W INNYM TERMINIE
UWAGI ARCHITEKTÓW:	☒ TAK ☐ NIE
UWAGI:	Dokument Opisu założeń projektu informatycznego (przygotowany niezgodnie z obowiązującym wzorem) oraz odpowiedź na uwagi do poprzedniej jego wersji zawiera wiele niespójności i krytycznych uwag. Są one związane z brakiem zapewnienia zgodności z AIP/EIF i kierunkami określonymi w Strategii Cyfryzacji Państwa. Pozwala to stwierdzić, że projekt wymaga gruntownego przemyślenia i zmiany podejścia sposobu wdrożenia planowanych: • funkcjonalności wspierających realizację zadań Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz jednostek podległych i nadzorowanych • oraz usług świadczonych m.in. na rzecz: ○ Posiadaczy gospodarstw rolnych, Przedsiębiorców zrzeszonych w organizacjach i związkach branżowych w sektorze rolnospożywczym, Zarządzających przedsiębiorstwami przemysłu spożywczego, ○ I innych szerokorozumianych jednostek administracji publicznej W ramach projektu budowanych jest 6 nowych systemów wykorzystujących lub mogące wykorzystywać takie same funkcjonalności logowania, słowniki i definicje, funkcjonalności wprowadzania/importu danych, generowania raportów lub statystyk, wyszukiwania i eksportu danych oraz funkcjonalności analizy danych, do których można wykorzystywać narzędzia AI. Zgodnie z AIP/EIF preferowane jest wdrożenie modelu modułowego, który powinien być stosowany, aby projektować nowe usługi lub przeprojektowywać istniejące oraz w miarę możliwości ponownie wykorzystywać istniejące usługi i komponenty danych.

Przykładowo:

- „Biblioteka Cyfrowa IERiGŻ PIB” jest systemem, którego celem jest udostępnienie informacji w formie książek, artykułów, czasopism i innych materiałów
a jednocześnie równolegle zaplanowano budowę drugiego systemu „Analizy Rynkowe” również służącego udostępnianiu informacji w innej formie tj. spseudonimowanych zestawów danych pochodzących z gospodarstw rolnych Polskiego FADN
i dodatkowo buduje się trzeci system „Polityka rolna”, który również służy m.in. udostępnianiu informacji, tu w formie materiałów szkoleniowych i krótkich kursów skierowanych oraz materiałów informacyjnych w formie nagrań i opisów.
- System „Polityka rolna” będzie posiadał funkcjonalność „punktu informacyjnego” wyposażonego w Chat-IERiGŻ PIB z zaangażowaniem sztucznej inteligencji, w którym za pośrednictwem odpowiedniego formularza użytkownik będzie przekierowywany do miejsc, w którym znajdzie poszukiwaną informację, a w przypadku braku odpowiedniej informacji umożliwiał udzielenie odpowiedzi przez specjalistę.
A jednocześnie planuje się również wdrożenie Chat-IERiGŻ PIB z zaangażowaniem sztucznej inteligencji również w innym systemie tj. „Analizy Rynkowe”
Nie ma to odzwierciedlenia w komponentach obu systemów prezentowanych w pkt 7.2

Dodatkowo przytaczany przez Beneficjenta **argument „Funkcjonowanie tych rozwiązań w przyszłości może też zależeć dostępnych źródeł finansowania” nie uzasadnia budowania odrębnych systemów.**

W ramach projektu planowane jest **zbudowanie wyspowego rozwiązania (biblioteki),**

- **co przeczy idei zapewnienia pełnej interoperacyjności systemów teleinformatycznych i rejestrów publicznych**, o której mowa w **Strategii Cyfryzacji Państwa**
- **oraz jest niezgodne z pryncypiami AIP**, w szczególności **konieczności ponownego wykorzystywania informacji i danych i dzielenia się nimi podczas wdrażania systemów teleinformatycznych administracji publicznej**, o ile nie mają zastosowania ograniczenia w zakresie prywatności lub poufności.

Planowana jest budowa systemu biblioteki (system wyspowy), który nie integruje się z żadnym innym systemem, w tym:

- Systemami źródłowymi dla tego systemu.
- Systemami, które mają wykorzystywać zasoby biblioteki

a jednocześnie w sprzeczności z tym, wskazuje się (w odpowiedzi na uwagi), że informacje zgromadzone w tym systemie stanowią podstawę dla analiz wykonywanych w pozostałych modułach (np. porównywarka gospodarstw, narzędzia analityczne)

Ponadto w odpowiedzi na uwagę dot. budowy wyspowego rozwiązania niezintegrowanego z żadnym innym systemem „Biblioteka cyfrowa IERiGŻ PIB” podano, że stanowi on jeden z ważnych komponentów dostarczających treści i zasoby merytoryczne w ramach ekosystemu usług cyfrowych projektowanych w projekcie. Jej zadaniem jest zapewnienie otwartego dostępu do publikacji, raportów, analiz i materiałów specjalistycznych opracowywanych przez Instytut, stanowiących podstawę dla m.in. analiz wykonywanych w pozostałych

modułach (np. porównywarka gospodarstw, narzędzia analityczne), a **jednocześnie w sprzeczności z tym, nie planuje się wymiany danych z tymi modułami/systemami** („Porównywarka gospodarstw”, „Narzędzi do oceny ekonomicznej”, „Zdalna pracownia komputerowa” lub „Analizy rynkowe”)

Niezrozumiałe są **ograniczone procesy wymiany danych między systemami**, a jednocześnie praktycznie wszystkie budowane i modyfikowane systemy obsługują procesy analizy danych.

Przykładowo:

- żadne dane z wdrażanych systemów nie są przekazywane do FADN UE, a jednocześnie FADN UE jest źródłem danych dla systemów Porównywarka gospodarstw, Pracownia zdalna, Narzędzie do analizy ekonomicznej, co oznacza, że systemy te nie mają dostępu do danych z systemów Agrokoszty, Polityka Rolna, Analizy Rynkowe czy Biblioteka, które wydają się kluczowe w kontekście głównej funkcjonalności tych pierwszych dot. analizy i udostępniania/pobrania danych.
W dokumencie w opisach wspomina się o „Polskim FADN”, podczas gdy nie wskazano takiego systemu w otoczeniu aplikacyjnym, tj. kooperacji aplikacji, prezentującym systemy projektu oraz wszystkie powiązane z nimi na grafice oraz listach systemów czy przepływów.
- „Eusługa” implementowana w systemie Analizy Rynkowe ma być również wykorzystywana do ewaluacji polityki rolnej (WPR), tj. innego systemu, a jednocześnie nie wykazano żadnych przepływów z systemu Analizy Rynkowe do „Polityki Rolnej”

Odrębnym aspektem wymagającym gruntownej analizy i ponownego zdefiniowania zakresu projektu są e-usługi publiczne. W dokumencie wymieniono e-usługi, których opis jest opisem funkcjonalności systemu obsługującego daną usługę (każda usług dotyczy innego systemu), a nie e-usługę.

Ponadto w odpowiedzi na uwagi do pkt 7.1 dot. Węzła Krajowego, **Beneficjent sam napisał, że prezentowane e-usługi nie są e-usługami:**

- „Wdrażane w ramach projektu e-usługi nie spełniają definicji e-usługi publicznej określonej w dokumencie „Standard opisu elektronicznej usługi publicznej w działaniu 2.1 POPC”, ponieważ:
- nie prowadzą do załatwienia sprawy administracyjnej drogą elektroniczną,
 - nie realizują uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa w sposób w pełni cyfrowy,
 - nie wymagają identyfikacji użytkownika dla celów prawnych lub formalnych.

W dokumentacji projektowej oraz OZPI pojęcie „eusługa” zostało zastosowane w znaczeniu potocznym – jako określenie produktu końcowego projektu: tj. funkcjonalnego, dostępnego przez Internet narzędzia informacyjnego lub analitycznego, wspierającego realizację zadań publicznych.

Projekt koncentruje się przede wszystkim na cyfryzacji procesów back-office w administracji publicznej oraz na budowie i rozwoju rozwiązań o charakterze horyzontalnym, których celem jest usprawnienie funkcjonowania administracji na terenie całego kraju.

W jego ramach przewidziano wdrożenie innowacyjnych narzędzi, m.in. z zakresu sztucznej inteligencji i analizy dużych zbiorów danych, które umożliwią:

- sporządzanie pogłębionych analiz,

	• prognozowanie zjawisk w rolnictwie i gospodarce żywnościowej, • oraz podejmowanie trafnych decyzji publicznych opartych na danych.” W związku z powyższym nie jest możliwe określenie zasadności i efektywności realizacji projektu i jego zakresu.
--	--

Kierownik Zespołu

Wioletta Zwara